

Muzeum Regionalne
w Środzie Śląskiej

Średzkie Zeszyty Naukowe

TOM 6/ 2010

Grzegorz Borowski, Piotr Jarysz

**SPRAWOZDANIE Z NADZORU ARCHEOLOGICZNEGO
PRZEPROWADZONEGO W ZWIĄZKU Z REMONTEM
NAWIERZCHNI U ZBIEGU UL. KOŚCIUSZKI,
BIAŁOSKÓRNICZEJ I ŚLĄSKIEJ
W ŚRODZIE ŚLĄSKIEJ**

(decyzja nr 749/2006 z dnia 21.07.2006 r.)

sprawozdanie ma charakter ostateczny

Środa Śląska 2010

© Muzeum Regionalne w Środzie Śląskiej

**SPRAWOZDANIE Z NADZORU ARCHEOLOGICZNEGO
PRZEPROWADZONEGO W ZWIĄZKU Z REMONTEM NAWIERZCHNI
U ZBIEGU UL. KOŚCIUSZKI, BIAŁOSKÓRNICZEJ I ŚLĄSKIEJ
W ŚRODZIE ŚLĄSKIEJ**

Wstęp

W dniach 24.-26.07.2006 r. Muzeum Regionalne w Środzie Śląskiej prowadziło stały nadzór archeologiczny związany z remontem nawierzchni chodnika i skweru u zbiegu ul. Kościuszki, Białoskórniczej i Śląskiej w Środzie Śląskiej (ryc. 1). Nadzór zrealizowano w oparciu o decyzję Dolnośląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków we Wrocławiu nr 749/2006 z dnia 21.07.2006 r. oraz na zlecenie Urzędu Miejskiego w Środzie Śląskiej. Z ramienia muzeum prace prowadził mgr Grzegorz Borowski (kierownik) i mgr Piotr Jarysz.

Inwestor rozpoczął prace związane z inwestycją bez stosownych pozwoleń konserwatorskich, wykonując wymianę nawierzchni na ponad połowie przewidzianego obszaru (ryc. 2, A). W związku z tym inwestycja została wstrzymana do czasu uzyskania wymaganych dokumentów (patrz dziennik prac archeologicznych). Po otrzymaniu decyzji konserwatorskiej, muzeum rozpoczęło prowadzenie nadzoru w części, gdzie inwestycja nie była jeszcze realizowana (ryc. 2, B).

Nadzór archeologiczny

Konieczność prowadzenia nadzoru archeologicznego w trakcie inwestycji wynikała z jej lokalizacji na terenie miasta o metryce średniowiecznej i nowożytnej, wpisanego do rejestru zabytków pod nr 501 decyzją z dnia 24.07.1959 r. Poza tym inwestycja obejmowała obszar bezpośrednio przylegający do kościoła p.w. Św. Krzyża, który w formie murowanej istniał w tym miejscu niewątpliwie już po 1378 r.

Nadzór archeologiczny polegał na obserwacji prac związanych ze zdejmowaniem dotychczasowej nawierzchni asfaltowej (ok. 10 cm). W związku z tym,

że projekt inwestycyjny nie zakładał dalszego pogłębiania, odsłoniętą powierzchnię doczyszczono w celu zarejestrowania ewentualnych reliktyw archeologicznych. W trakcie doczyszczania nie stwierdzono jakichkolwiek obiektów lub zabytków luźnych, a na całej powierzchni rejestrowano jedynie dawniejszą podsypkę pod nawierzchnię asfaltową, czyli żółto-szary piach przemieszany ze żwirem (fot. 1-4).

Zakończenie

Pomimo negatywnego wyniku przeprowadzonych prac archeologicznych, konieczne są dalsze nadzory konserwatorskie w bezpośrednim sąsiedztwie średniowiecznego kościoła, co doprowadzić może do odkrycia nieznanych dotychczas reliktyw z nim związanych.

Dziennik prac archeologicznych

19.06.2006 r.

Wizyta na terenie inwestycji Pani mgr Haliny Śledzik-Kamińskiej z Wydziału Archeologii Dolnośląskiego Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków (WUOZ) we Wrocławiu. Stwierdzenie, że prace odbywają się bez pozwolenia konserwatorskiego. Wstrzymanie inwestycji do czasu uzupełnienia braków w dokumentacji.

21.06.2006 r.

Wystąpienie Urzędu Miasta z wnioskiem o wydanie pozwolenia na nadzór archeologiczny do WUOZ we Wrocławiu.

21.07.2006 r.

Wydanie przez WUOZ we Wrocławiu pozwolenia nr 749/2006 na prowadzenie stałego nadzoru archeologicznego podczas inwestycji.

24.07.2006 r.

Wznowienie prac inwestycyjnych. Rozpoczęcie nadzoru archeologicznego przy zdejmowaniu nawierzchni asfaltowej na terenie przed wejściem do kościoła p.w. Św. Krzyża.

25.07.2006 r.

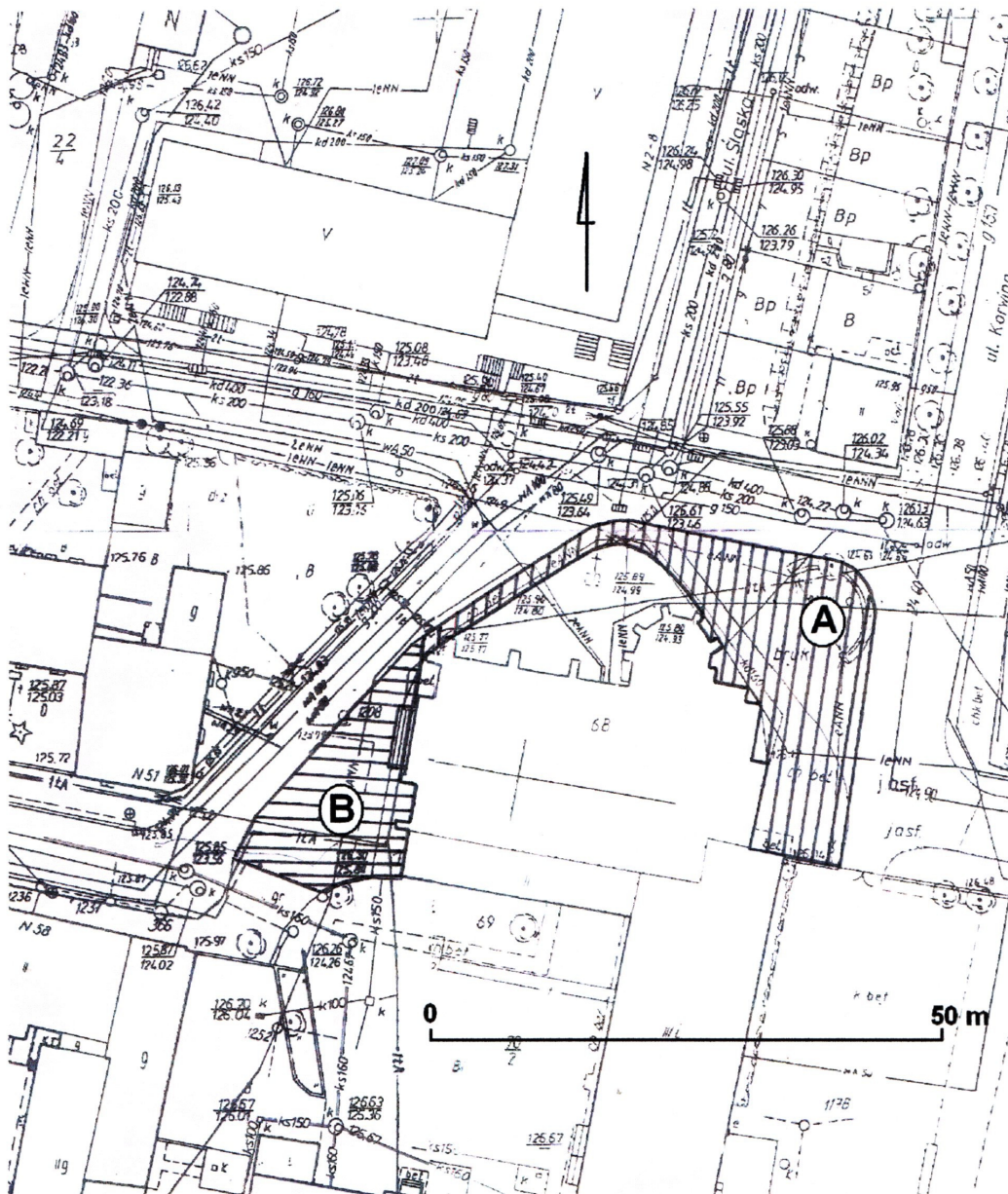
Kontynuacja nadzoru z dnia poprzedniego.

26.07.2007 r.

Kontynuacja nadzoru a dnia poprzedniego. Doczyszczanie odsłoniętej powierzchni. Wykonanie dokumentacji archeologicznej. Zakończenie nadzoru.

ryc. 2
 Środa Śląska, ul. Kościuszki/Śląska/Białoskornicza – zakres prac związanych z inwestycją: A – obszar wymienionej nawierzchni bez nadzoru archeologicznego (szrafura pionowa); B – obszar objęty nadzorem archeologicznym (szrafura pozioma)

fot. 1

Prace w południowej części obszaru objętego nadzorem. Widok od zachodu

fot. 2

Odsłonięta powierzchnia w części objętej nadzorem. Widok od południa

fot. 3
Odsłonięta powierzchnia w części objętej nadzorem. Widok od północy

fot. 4
Odsłonięta powierzchnia w części objętej nadzorem. Widok od południowego zachodu